ПРИЛОЖЕНИЕ 1

ОНЧ „ПРОСВЕТА – 1908“ ГР. ЗЛАТОГРАД

ОБРАЗЦОВО НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ПРОСВЕТА-1908" ЗЛАТОГРАД
4980 гр. Златоград, обл. Смолян, ул. „Стефан Стамболов" № 1
тел. +359897028583; http://prosveta.info; e-mail: mail@prosveta.info

Дейности на ОНЧ „Просвета-1908" гр. Златоград за 2023 г.

1. КУЛТУРЕН КАЛЕНДАР

Дата/Месец	*Наименование на културната проява*
	ЯНУАРИ 2023
1 януари	**200 г.** от рождението на **Шандор Петьофи** – унгарски поет и революционер /1823–1849/. • Изложба на литература в библиотеката
6 януари	**175 г.** от рождението на **Христо Ботев** – български национален герой, революционер, поет и публицист /1848–1876/. • Изложба на литература в библиотеката
6 януари	**Свето Богоявление**-Йордановден • Участие на ГСПП „Златен полъх"
10 януари	**140 г.** от рождението на **Алексей Николаевич Толстой** – руски и съветски писател, автор на романи, разкази и повести /1883–1945/. • Изложба на литература в библиотеката
13 януари	**160 г.** от рождението на **Алеко Константинов** – български писател, общественик и основоположник на организираното туристическо движение в България, сатирик и пътеписец /1863–1897/. • Изложба на литература в библиотеката
13 януари	**145 г.** от рождението на **Пейо Крачолов Яворов** (Пейо Тотев Крачолов) – български поет символист и революционер, един от най-големите български поети на XX век /1878–1914/. • Изложба на литература в библиотеката

19 януари	**100 г.** от рождението на **Ивайло Петров** – български писател, автор на повече от 20 книги, които са преиздавани многократно в България и чужбина: „Мъртво вълнение“, „Преди да се родя и след това“, „Объркани записки“, „Баронови“, „Циганска рапсодия“ и др. Романът му „Хайка за вълци“ (1982), се превръща в класика /1923–2005/. • Изложба на литература в библиотеката
21 януари	**Бабин ден** Вечер с участието на ДФ „Надежда“ и „Златен полъх“ и клуб „Хоро”
23 януари	**240 г.** от рождението на **Стендал** (псевдоним на Анри Мари Бел) – френски писател. Известен с прецизния психологически анализ на своите герои /1783– 1842/. • Изложба на литература в библиотеката
22 януари	**235 г.** от рождението на **Джордж Гордън Байрон** – английски поет /1788–1824/. • Изложба на литература в библиотеката
28 януари	**85 г.** от рождението на **Владимир Висоцки** – руски поет, бард, театрален и филмов актьор и писател /1938–1980/. • Изложба на литература в библиотеката
ФЕВРУАРИ 2023	
1 февруари	**195 г**. от рождението на **Жул Верн** – френски писател, майстор на научната фантастика /1828–1905/. • Изложба на литература в библиотеката
февруари	**Трифониада** /празник на виното и любовта/ • Участие на самодейни групи на читалището
14 февруари	**Честване на Св. Валентин** – Ден на влюбените • Литературна витрина в библиотеката • Съвместни прояви с ученици от ОУ”Васил Левски”
18 февруари	**140 г**. от рождението на **Никос Казандзакис** – гръцки писател, поет, драматург и мислител, номиниран за Нобелова награда за литература в девет различни години /1883–1957/..

	• Изложба на литература в библиотеката
19 февруари	**150 г. ОТ ОБЕСВАНЕТО НА ВАСИЛ ЛЕВСКИ** (1873) • Изложба на литература в библиотеката; • Презентация • Урок с младежите от Дневен център „Зора”
23 февруари	**200 г.** от рождението на **Найден Геров** – български писател, езиковед, фолклорист, общественик и създател на едно от първите класни училища в България, автор на „Речник на Блъгарскый языкъ съ тлъкување речи-ты на блъгарскы и на русскы“ /1823–1900/. • Изложба на литература в библиотеката
27 февруари	**110 г.** от рождението на **Ъруин Шоу** – американски писател и публицист /1913–1984/. • Изложба на литература в библиотеката
МАРТ 2023	
1 март	**Баба Марта** - Изложба на рисунки и мартеници в библиотеката • Децата от ЦОП и ДЦ „Зора“ подреждат свои творби; • Библиотеката поздравява младежите от Дневен център „Зора” с подаръци и мартеници
1 март	**Ден на любителското художествено творчество** • Участие на всички самодейни колективи на читалището в празника
март	**Стара Марта** – прескачане на огън за здраве и прогонване на болестите, кукери • Участие на самодейни групи на читалището
3 март	**145 г.** от подписването на Санстефанския мирен договор и освобождението на България от османско владичество (1878) • Изложба на литература в библиотеката; • Литературно-музикална програма, подготвена от групите към читалището
март	**Тодоровден** – Кушия, народно веселие на мегдана на ЕАК • Участие на самодейни групи на читалището,

8 март	**МЕЖДУНАРОДЕН ДЕН НА ЖЕНАТА** • Литературна витрина в библиотеката; • Концерт на самодейните колективи
20 март	**195 г**. от рождението на **Хенрих Ибсен** – норвежки писател и драматург /1828 – 1906/. • Изложба на литература в библиотеката
22 март	Посрещане на **Първа пролет** • Литературна витрина в библиотеката; • Изложба на рисунки - ЦОП и ДЦ „Зора“
30 март	**90 г.** от рождението на **Борис Карадимчев** – български композитор и преподавател /1933–2014/. • Изложба на литература в библиотеката
30 март	**170 г.** от рождението на **Винсент Ван Гог** – холандски живописец /1853 – 1890/. • Изложба на литература в библиотеката
	АПРИЛ 2023
2 април	**Международен ден на детската книга и изкуствата за деца** • Изложба на литература в библиотеката; • Четене на произведения за деца от ученици от ОУ „Васил Левски“ и СОУ „Антим I”.
4 април	**205 г.** от рождението на **Майн Рид** – британско-американски писател от северноирландски произход, творил през XIX век /1818–1883/. • Изложба на литература в библиотеката;
април	**Лазаруване** на момичета от ТС „Акрани” –ЕАК
април	**Великден** - Боядисване на яйца на открито • Изложба на великденски яйца; • Участие на самодейни групи на читалището, съвместно с Етнографски Ареален Комплекс
14 април	**110 г.** от рождението на Парашкев Хаджиев – български композитор и музикален педагог, професор по хармония /1912–1992/.

	• Изложба на литература в библиотеката
15 април	**570 г.** от рождението на Леонардо да Винчи – италиански живописец, скулптор, архитект и учен /1452–1519/. • Изложба на литература в библиотеката;
20 април	**146 г.** от Априлското въстание, избухнало преждевременно на 20 април в Копривщица и организирано от Гюргевския революционен комитет /1876/. • Изложба на литература в библиотеката;
22 април	С любов към земята - отбелязване на **Деня на земята** • Изложба на литература в библиотеката; • Участие на самодейци в туристически поход с еко акция за почистване и озеленяване
22 април	**100 г.** от рождението на **Радой Ралин** – български писател, поет, сатирик, дисидент, известен с творчество, изтъкващо ценностите на свободата, (книгата му „Люти чушки“ е изгорена през 1968 г. в пещите на Полиграфическия комбинат в София) с няколко издания в чужбина на български език /1923–2004/. • Изложба на литература в библиотеката;
23 април	**Световен ден на книгата и авторското право** • Маратон на четенето; • Драматизация на откъси от приказки, съвместно с ОУ „Васил Левски”; • Четене на различни езици - ученици от СОУ „Антим I”, представители на община Златоград; • Други прояви, съвместно с детските градини, учебните заведения, Център за обществена подкрепа и Дневен център „Зора”; • Среща с писател
29 април	**130 г.** от рождението на **Елисавета Багряна** – българска поетеса, автор на детски книги и преводач /1893–1991/. • Изложба на литература в библиотеката
30 април	**140 г.** от рождението на **Ярослав Хашек** – чешки писател, автор на сатиричният роман „Приключенията на добрия войник Швейк през Световната война“ /1883–1923/.

	• Изложба на литература в библиотеката
МАЙ 2023	
1 май	**Ден на международната солидарност на трудещите** • Литературна витрина в библиотеката
6 май	**Златоградско чеверме** • Участие на самодейни групи на читалището в празника
6 май	**Ден на храбростта и българската армия** • Изложба на литература в библиотеката
9 май	**72 г. от създаване на Европейския съюз** (1950), международна организация, политически и икономически съюз между 28 европейски държави. • Изложба на литература в библиотеката
11 май	**ДЕН НА СЛАВЯНСКИТЕ ПРОСВЕТИТЕЛИ СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ.** **165 г.** от първото честване на празника на **светите братя Кирил и Методий**. През 1858 г. е отбелязан в Пловдив с тържествена служба в църквата "Света Богородица", а след това учителят Йоаким Груев произнася вълнуващо слово за живота и делото на Кирил и Методий /1858/. • Изложба на литература в библиотеката
11 май	**ДЕН НА БЪЛГАРСКИЯ БИБЛИОТЕКАР** • Витрина по повод Празника на библиотекаря
24 май	**ДЕН НА БЪЛГАРСКАТА ПРОСВЕТА И КУЛТУРА, И НА СЛАВЯНСКАТА ПИСМЕНОСТ** • Изложба на литература в библиотеката; • Участие на всички самодейни колективи в празничната програма
27 май	**120 г.** от рождението на **Никола Йорданов Фурнаджиев** – български поет, представител на така наречената Септемврийска поезия /1903–1968/. • Изложба на литература в библиотеката;
30 май	**110 г.** от подписването на **Лондонския мирен договор**, между държавите от Балканския съюз (България, Сърбия, Гърция и Черна гора) и Османската империя, с който се слага край на Балканската война /1913/. • Изложба на литература в библиотеката;
ЮНИ 2023	
1 юни	**МЕЖДУНАРОДЕН ДЕН ЗА ЗАЩИТА НА ДЕТЕТО**

	• Изложба на литература в библиотеката; • Детско шоу, съвместно с ЦПЛР; • Тематично групово занятие с потребителите от ЦОП
2 юни	**ДЕН НА БОТЕВ И ЗАГИНАЛИТЕ В БОРБАТА ЗА СВОБОДА** • Изложба на литература в библиотеката
5 юни	**125 г.** от рождението на **Федерйко Гарсйя Лòрка** – испански поет и драматург /1898–1936/. • .Изложба на литература в библиотеката
16 юни	**110 г.** от началото на **Втората балканска** /Междусъюзническа/ война /1913/. • Изложба на литература в библиотеката
22 юни	**125 г.** от рождението на **Ерих Мария Ремарк** – германски писател, известен с антивоенните си романи /1898–1970/. • Изложба на литература в библиотеката
юни	**„Еньовско хоро"** • Обреди и ритуали, свързани с Еньовден; • Участие на всички самодейни колективи в програмата
	ЮЛИ 2023
м.юли	Откриване на **Лятна работа** на библиотеката с ученици, съвместно с ЦОП и ЦПЛР **„Забавно лято 2023"** • Групова работа
3 юли	**90 г.** от рождението на **Александър Николаев Фол** – български историк, траколог, филолог /1933–2006/. • Изложба на литература в библиотеката
18 юли	**186 г.** от рождението на Васил Иванов Кунчев /Васил Левски/– български национален герой, идеолог и организатор на българската национална революция, основател на Вътрешната революционна организация /1837–1873/. • Изложба на литература в библиотеката;
18 юли	**140 г.** от възстановяването на **Търновската конституция** /1883/. • Изложба на литература в библиотеката
27 юли	**90 г.** от рождението на **Дончо Цончев** – български писател, прозаик /1933–2010/. • Изложба на литература в библиотеката

АВГУСТ 2023	
м.август	Продължаване на **лятна работа** на библиотеката с ученици, съвместно с ЦОП • Групова работа
2 август	**120 г.** от избухването на **Илинденско-Преображенското въстание** /1903/. • Изложба на литература в библиотеката
12 август	**170 г.** от рождението на **Стоян Ст. Заимов** – български националреволюционер, апостол на Априлското въстание, просветен деец, общественик, писател, книжовник, директор на Народната библиотека „Св.св.Кирил и Методий" /1853–1932/. • Изложба на литература в библиотеката
24 август	**200 г**. от рождението на **Кръстьо Стоянов Пишурка** – български учител, театрален деец, преводач, поет и народен будител /1823–1875/. • Изложба на литература в библиотеката
27.август	**195 г.** от рождението на **Христо Груев Данов** – основоположник на българското книгоиздаване /1828 – 1911/. • Изложба на литература в библиотеката
СЕПТЕМВРИ 2023	
септември	Участие в **Национален фолклорен фестивал** с международно участие в гр. Неделино
септември	Участие във **фестивал „Орфей пее с морето"** гр. Приморско
6 септември	**138 г**. от **СЪЕДИНЕНИЕТО НА ИЗТОЧНА РУМЕЛИЯ С КНЯЖЕСТВО БЪЛГАРИЯ** (1885) • Изложба на литература в библиотеката
1 септември	**125 г.** от рождението на **Димитър Талев** – български писател и журналист, автор на тетралогията „Железният светилник", „Преспанските камбани", „Илинден" и „Гласовете ви чувам" /1898–1966/. • Изложба на литература в библиотеката
8 септември	**155 г.** от рождението на **Мара Иванова Белчева** – българска поетеса /1868–1937/. • Изложба на литература в библиотеката
9 септември	**195 г.** от рождението на **Лев Николаевич Толстой** – руски писател и мислител /1828–1910/. • Изложба на литература в библиотеката

17 септември	**125 г.** от рождението на **Христо Смирненски** – български поет, сатирик, журналист, основна тема в творчеството му е социалната несправедливост, ярък представител на авангардизма в българската литература /1898–1923/. • Изложба на литература в библиотеката
21 септември	**180 г.** от рождението на **Георги Бенковски** (рождено име: Гаврил Груев Хлътев) – български национален герой, революционер, основна фигура в организацията и ръководител на Априлското въстание през 1876 г. в 4-ти Революционен окръг /1843–1876/.
22-23 септември	**Дельови празници** • Възстановка „Един пазарен ден отпреди 100 години"; • Празничен концерт с участие на всички самодейни колективи в програмата
22 септември	**115 г.** от **провъзгласяването на Независимостта на България**, с което страната ни отхвърля васалната си зависимост от Османската империя, наложена от Берлинския договор /1908/. • Изложба на литература в библиотеката
23 септември	**100 г.** от началото на Септемврийското въстание (1923); • Изложба на литература в библиотеката
	ОКТОМВРИ 2023
4 октомври	**120 г.** от рождението на **Джон Вѝнсънт Атанàсов** – американски физик от български произход, математик и електроинженер, изобретател на модел на електронен цифров компютър с регенеративна памет, изграден от множество изчислителни модули и изпълняващ логически операции с двоични числа /1903–1995/. • Изложба на литература в библиотеката
7 октомври	**140 г.** от рождението на **Рачо Стоянов** – български писател, драматург и преводач /1883–1951/. • Изложба на литература в библиотеката
17 октомври	**145 г.** от рождението на **Михаил Петров Арнаудов** – български фолклорист, литературен историк, етнограф, редовен член на Българската академия на науките, на Украинската академия на науките, литературната академия „Петьофи", доктор хонорис кауза е на университетите в Хайделберг и Мюнстер /1878–1948/. • Изложба на литература в библиотеката
19 октомври	**ДЕН НА БЪЛГАРСКИЯ ЛЕКАР**

	• Изложба на литература в библиотеката
20 октомври	**120 г.** от рождението на **Димитър Иванов Златарски** – български учител, енциклопедист, самоук археолог. По негова инициатива е създаден историческият музей в Дългопол въз основа на училищна сбирка през 1948 г. /1903–1989/. • Изложба на литература в библиотеката
22 октомври	**120 г.** от рождението на **Златю Бояджиев** – български художник, известен със своите портрети и пейзажи, един от най-самобитните български художници на XX век /1903–1976/. • Изложба на литература в библиотеката
22 октомври	**Скариада** - Традиционна скара на балканските народи Участие на всички самодейни колективи в програмата
	НОЕМВРИ 2023
1 ноември	**ДЕН НА НАРОДНИТЕ БУДИТЕЛИ** • Изложба на литература в библиотеката; • Групова работа съвместно с ЦПЛР
1 ноември	**193г.** от началото на **КИЛИЙНОТО ОБРАЗОВАНИЕ** в Златоград (1830) • Изложба на литература в библиотеката • Презентация с Дневен център „Зора”
9 ноември	**205 г.** от рождението на **Иван Сергеевич Тургенев** – руски писател /1818–1883/. • Изложба на литература в библиотеката
20 ноември	**165 г.** от рождението на **Селма Лагерльоф** – шведска писателка и лауреат на Нобелова награда за литература през 1909 г. /1858–1940/. • Изложба на литература в библиотеката
21 ноември	**Празник на град Златоград** • Изложба на литература в библиотеката; • Участие на самодейни групи в празничната програма
22 ноември	**190 г.** от рождението на **Добри Попов Войников** – български възрожденски учител, драматург, общественик и журналист, музикален и театрален деец. Той е основоположник на българския театър, пръв български режисьор и автор на театрални пиеси. Най-известна сред тях е „Криворазбраната цивилизация“ от 1871г., смятана за най-добрата българска комедия до началото на XX век. /1833–1878/. • Изложба на литература в библиотеката

22 ноември	**110 г.** от рождението **Асен Босев** – български поет и преводач, автор на детско-юношеска литература /1913–1997/. • Изложба на литература в библиотеката
21 ноември	**Празник на град Златоград** • Изложба на литература в библиотеката; • Участие на самодейни групи в празничната програма
	ДЕКЕМВРИ 2023
1 декември	**135 г.** от рождението на **Иван Георгиев Данчов** – български лексикограф, един от авторите на първата Българска енциклопедия, създадена през 1936г. /1888–1960/. • Изложба на литература в библиотеката
4 декември	**145 г.** от рождението на **Никола Георгиев Данчов** – български писател и лексикограф. През 1936 г. заедно с брат си съставя и издава „Българска енциклопедия“ /1878–1956/. • Изложба на литература в библиотеката
11 декември	**105 г.** от рождението на **Александър Солженицин** – руски писател, драматург, историк и дисидент от втората половина на XX век /1918–2008/. • Изложба на литература в библиотеката
13 декември	**145 г**. от рождението на **Адриана Кънчева Будевска** – българска актриса, един от основоположниците на професионалния театър в България 1878–1955/. • Изложба на литература в библиотеката
23 декември	Участие на самодейци в прояви, посветени на **Коледа** в ЕАК • Златоградски коледари - да изпратим старата година
28 декември	**95 г.** от рождението на **Чингиз Айтматов** – киргизки писател на разкази, повести, романи, сценарии /1928–2008/. • Изложба на литература в библиотеката
31 декември	• Участие на самодейци в прояви, посветени на **Нова година** на мегдана на ЕАК

ЗАБЕЛЕЖКА: *Самодейните колективи имат готовност за участие в национални и регионални културни прояви извън посочените в Културен календар 2023 г. Библиотеката отбелязва всички бележити дати и годишнини на български и чужди творци по подходящ начин /витрини, кътове, беседи/*

2. Художествено-творческа дейност

През 2023 ще продължат дейността си следните състави :

- Дамска певческа формация „Надежда"
- Мъжка битова група
- Младежка фолклорна група
- Детска фолклорна група
- Група за стари градски песни „Златен полъх"
- Танцов състав „Акрани"
- Детски танцов състав „Звънче"
- Клуб „Хоро"
- Гайдарски състав „ Дельо хайдутин " (вписан в Регистъра на МК на 15.11.2016)
- Индивидуални изпълнители на детски забавни и народни песни

3. Проекти:

Действащи и планирани проекти:

- Кандидатстване по програма „Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност"
- Кандидатстване с проект за обновяване на носиите на самодейците

Председател на ЧН.....

/Плам